

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України
«Про заходи спрямовані на націоналізацію
публічного акціонерного товариства комерційного
банку «ПРИВАТБАНК»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акту

З метою забезпечення конституційних прав громадян, гарантування економічної безпеки держави, стабілізації банківської системи, мінімізації можливих збитків для економічної та фінансової систем України від фінансової кризи, що охопила Україну, держава змушена використовувати адміністративні заходи впливу на регулювання фінансової та банківської систем.

Із початку 2014 року держава в особі Національного банку України надала банківському сектору рефінансування загальним обсягом 149 млрд. грн., в тому числі, публічному акціонерному товариству комерційному банку «ПРИВАТБАНК» (далі – ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК») - 20 млрд. грн. Не дивлячись на це банки продовжують втрачати платоспроможність. Так, за останній рік збанкрутувало 44 банки, що завдало шкоду державі у розмірі 200 млрд. грн., що складає 9 відсотків ВВП країни.

Більшість коштів витрачених державою на рефінансування фінансових установ не повертається. Це означає, що держава за рахунок платників податків підтримує життєдіяльність цих банків та немає дієвих механізмів здійснювати контроль за їх діяльністю.

Також непоодинокими є випадки, коли рефінансування надане окремим банкам виводиться за допомогою пов'язаних їм особам в офшори, а згодом такі «пов'язані особи» зникають.

ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» є системоутворюючим банком України. Він є лідером за відкритими депозитними рахунками у населення і, у той же час, загальний розмір заборгованостей клієнтів перед ним становить 161 млрд. грн., що ставить цей банк у ситуацію, коли єдиним шляхом продовження існування є звернення до НБУ за рефінансуванням.

Саме тому з метою зміцнення фінансової системи країни, запобігання ймовірної втрати платоспроможності одного з найбільших банків України та остаточній зневірі у банківській системі України, держава зобов'язана розробити заходи для націоналізації ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК». У протилежному випадку наслідки можуть бути катастрофічними.

2. Мета і шляхи її досягнення

Підготовка зазначеного законопроекту обумовлена необхідністю вжиття оперативних заходів з протидії розгортання негативних явищ у банківській системі, спричинених відтоком банківських депозитів, зниженням рівня капіталізації банків, девальвацією національної валюти, втратою довіри з

боку вкладників на фоні триваючого у східному регіоні конфлікту та окупації Автономної республіки Крим.

Для досягнення цієї мети законопроектом передбачається врегулювати принципи націоналізації окремих банків, визначити об'єкт та суб'єктів проведення націоналізації, інших учасників цього процесу, встановити порядок і спосіб націоналізації банку, розкрити зміст та особливості окремих етапів націоналізації банку, які, зокрема, мають бути врегульовані підзаконними нормативно-правовими актами. Проектом Закону встановлюються вимоги щодо визначення компенсаційних виплат власникам банку. Так, проектом Закону передбачено, що розмір відшкодування власнику майна, що підлягає націоналізації, встановлюється рівним сумі ринкової вартості майна та збитків, що заподіюються власнику в результаті націоналізації. Розмір відшкодування власнику вилученого майна визначається на дату проведення оцінки в національній валюті. Також, визначається порядок оскарження рішення про націоналізацію.

3. Правові аспекти

Проект розроблено відповідно до законів України «Про банки і банківську діяльність», «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», «Про Національний банк України».

Чинним проектом Закону пропонується внести зміни до Цивільного кодексу України, Законів України «Про національний банк України», «Про банки і банківську діяльність»

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Закону не вимагатиме залучення додаткових коштів Державного бюджету України в поточному бюджетному періоді.

5. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акту.

Прийняття проекту Закону України «Про заходи спрямовані на націоналізацію публічного акціонерного товариства комерційного банку «ПРИВАТБАНК» матиме наслідком стабілізацію роботи банківського сектору та захист інтересів вкладників.